

je umevno. Le tako naprej, saj je ja celo lahko dokazljivo, kam so te tazmere kmečki stan spravile. Kam pa ga še bodejo, bode pokazala prihodnost ali potem bode prepozno. Kmetje pozor! dokler še ni prepozno.

Kmečki opazovalec.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Laurenzo Merqueza poročajo, da je vdrl močan oddelek Burov s topničarstvom blizu steka reka Limpopo in Pafuri na portugiško ozemlje. Generalni guverner v Lourenzo Marquesu je odredil takoj, da preganjajo Bure konjeniki in topničarji, tudi portugiška guvernerja v Zari in Inhambanu sta že poslala svoje čete. Vsi portugiški vojaki so pripravljeni na boj. Gotovo pa še ni, ali so pribegale samo burske žene z otroci in starci, ali pa so resnično vdrl obroženi in bojeviti Buri. Vest, da odloži Kitchener koncem avgusta nadpoveljništvo, se ne prereka, pač pa se imenuje poleg Lyttletona kot njegov namestnik sedaj tudi general Blood. Tega je bil poklical Kitchener iz Indije, da prevzame za Frenchom operacije v vzhodnjem Transvaalu. Ali niti Blód ni dosegel nikakega večjega uspeha, tako da sedí sedaj Botha mirno v Ermelu. Kruitzinger, nadpoveljnik čet v Oranju je izdal proklamacijo, v kateri prepoveduje transportirati živila k Angležem ali odvajati konje na angleško ozemlje. Kafrom in mešancem, ki služijo Angležem kot vohuni, je zagrozil, da jih postrelji. To se je pri Dornriverju te dni tudi že zgodilo, kjer so Buri ujeli večjo angleško patruljo, pri kateri so bili obroženi Kafri. Buri so Kafre postrelili in tudi nekoga holandskega vojaka.

Chamberlain je imenoval v zbornici Bure kot „ropanje in zločince“, „pretepače in suroveže“ ter povedal, da je Kitchener zagrozil Kruitzingerju, da bodo Buri, ki ustrelje ujete in oborožene Kafre, kaznovani s smrtjo. Ali kdo pa je oborožil črne divjake Swazi-zamorce in Zulukafre, proti Burom? Ali niso bili to Angleži, ki niso vzlic ogromnemu številu svojih čet sposobni brez bestialnih zločinov in divjih grozodejstev Kafrov in zamorcev, premagati in uničiti Bure? Buri vedo, da so izgubljeni, ako se dvignejo proti njim vsi divjaki, zato so začeli streljati jih v ostršilo. Angleži so prekršili v vojni z Buri že nestekrat vse zakane mednarodnega in splošno človeškega prava, zato se ni čuditi, da so naščuvali in nahujskali končno tudi krvoločne divjake na Bure ter jih spustili kakor stekle mesarske pse na junaska narod, ki se bori za svojo svobodo. Prav pa delajo Buri, da te divjaške krvoločneže pobijajo, kakor pobija konjač steklo zverjad. Svet jim tega ne more zameriti. Chamberlain pa je tudi povedal, da se povrne do konca septembra 40.000 mož na Angleško ali v Indijo. Burov da je vsak mesec okoli 2000 manj na bojišču in da se bliža vojna koncu. Zato zapusti Kitchener kmalu Južno Afriko ter se verne. Vendar pa je angleška vlada zahtevala iznova 7.013.910 funtov sterl. za Južno Afriko. O položaju v Kaplandiji poroča „Times“, da so Buri razdeljeni v čveterokotu

med Beaufortwestom, De Arom, Stormbergom in Queenstownom v mnogoštevilne čete in četice po 10 mož do 1500 mož skupaj. Druga skupina Burov je v okraju Herschel Aliwal, tretja pa se pomika proti zahodu. Buri dobivajo v Kaplandiju še vedno novih bojevnikov od severa, t. j. iz Oranja.

Da ima Krüger še vedno upanje na zmago, dokazuje to, da je odklonil ponudbo Viljemine holandske da posreduje za mir pod tem pogojem, ako se Buri odpovedo neodvisnosti in se zadovolje z avtonomijo. Krüger je tak mir odklonil, češ, tudi Washington se je v najtežavnejših razmerah boril 7 let za neodvisnost ter končno zmagal.

Dogodki na Kitajskem.

Kitajski dvor se menda še dolgo ne misli vrniti iz Singanfua v Pekin, kar je jako sumljivo. Hkrat se namreč javlja, da so se začeli boksaři v pokrajini Čili in Šantung resno gibati ter so dosegli proti kitajskim vojakom že večje uspehe. Na severozahodu Kitajske je bilo nedavno umorjenih 15 katoliških duhovnikov. Pomorili so jih mohamedanski Kitajci, med katerimi živi zloglasni mohamedanski general in največji sovražnik tujcev, Tungfuhsiang, ki se je pri obleganju poslaništvu v Pekinu posebno odlikoval s surovo besnostjo. Tungfuhsiang je sila bogat mož, ki ima svojo lastno vojsko, katero plačuje sam iz svojega. Tudi svoj arzenal ima Tungfuhsiang. Sedaj je baje izdal ukaz, da se mu vrne njegov denar iz vseh velikih podjetij, posojilnic in trgovšč, kar je provzročilo največjo paniko. Pripravlja se vsekakor nekaj posebnega. Reakcionarci se gibljejo.

Razne stvari.

Iz Halož. Glej, dragi slovenski kmet, kako naši slovenski duhovni, naši advokati in naš predsednik okrajnega zastopa, gospod Zelenik za nas skrbijo in nas podpirajo. — Naši župniki nam grejo z lepimi izgledi naprej, ker skrbijo, da so cerkveni grunci čisti, da se les poseka, da so gorice brez trajja, da je hram sperhnel i. t. d., kar pa storijo, se jim mora plačati dobro. Pri nabiranju prispevkov za kako reč se razumejo prav dobro in tudi siromak, ki ne zasuži na dan več kot 30 kr., ni oproščen. Pravijo po navadi: če imaš dosti, daj polovico, če pa imaš malo, daj vse. Kmeta skubijo, da je sramota, potem pa ga še hočejo podučevati, kako naj gospodari, ob enem pa pravijo, da je vse nemškutar kriv, če kmetu gre slabo. Ali se v mestu tudi tako berači? mislim, da ne. Kaj hočete tedaj? Kaj nas hujskate proti mestjanom? Mi Haložani bi mogli od glada poginiti, ko bi nam ne dali zaslужka mestjani! Na Nemško ne moremo iti beračit, ker nemški ne znamo in bi tam po takem ne dobili nič. Ali naj, če bi dovoljeno bilo, sosed soseda okrade, če pa nobeden nič nima. Ali veste gospodje, kaj je naš Odrešenik rekel: „Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe!“ In sveti evangelij govorí: „Prišel je sovražni človek, ki